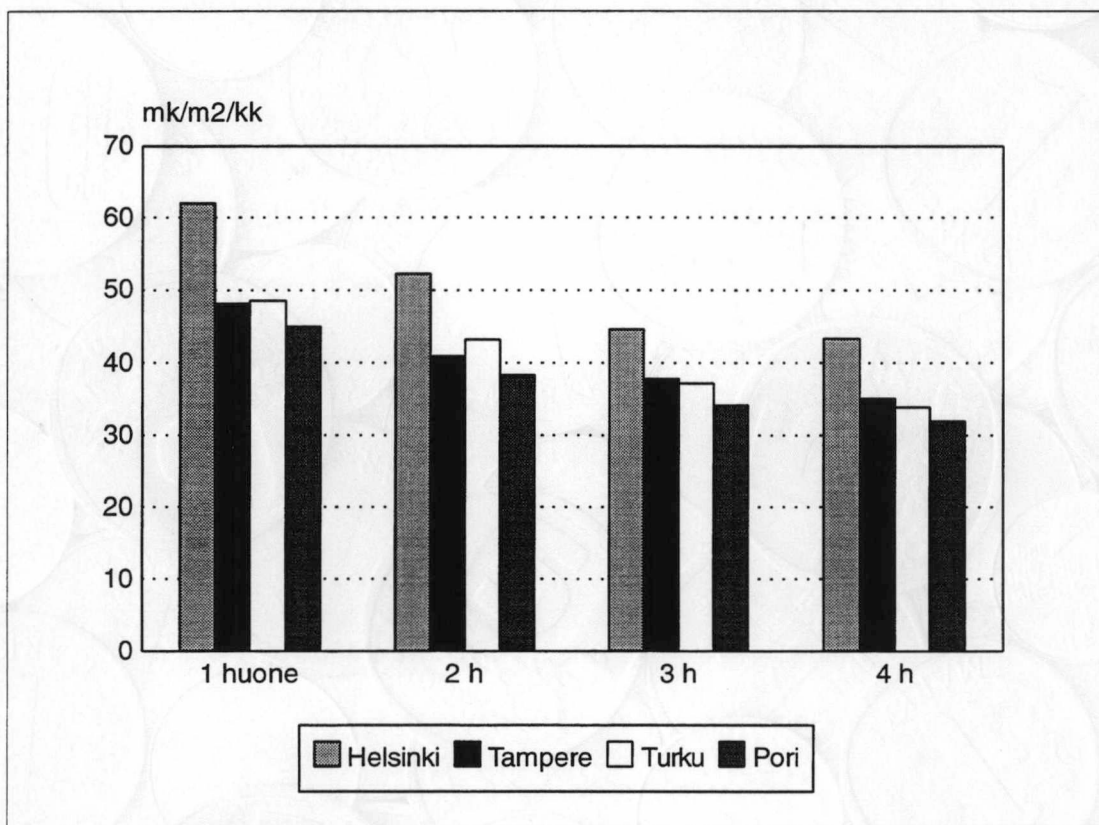

71 2.5

Hinta- ja palkkatiedote 5

30.11.1993

Vuokrat uusissa sopimuksissa elokuu 1993

Hinta- ja palkkatiedote 5

30.11.1993

Vuokrat pysyneet ennallaan uusissa vuokrasuhteissa	3
Palkat	
Reaaliensiot alenivat 1,2 prosenttia	6
Palkansaajien keskiansio 9 555 mk	7
Teollisuuden tuntipalkat nousivat 1,4 prosenttia	8
Rakennusalan tuntipalkat laskivat 3,2 prosenttia	8
Autoliikenteen työntekijöiden tuntiansio 46,79 mk	
Tuntiansio valtiolla 48,80 mk	10
Maataloustyöntekijöiden tuntiansiot yleisissä töissä 34,49 mk ja kotieläinten hoitotöissä 34,39 mk	11
Metsurin päiväansio 481,35 mk	11
Työtaistelut	
Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä 22 työtaistelua	12
Hinnat	
Automarketit edullisimpia ruuanostopaikkoja	15
Uusi MAKU indekseihin	16
Ulkomaankaupan vaihtosuhte on laskenut kellutuksen jälkeen runsaat kolme prosenttia	18
Indeksitaulukko	19

Hinta- ja palkkatiedote sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Vuosikertahinta 150 mk
Ilmestyy kuusi kertaa vuodessa

Julkaisun tilaukset:

Puhelin (90) 1734 2011
Telefax (90) 1734 2474

Aikaisempien numeroiden teemoina ovat olleet mm.:

- Kansainvälinen hintavertailu
- 80-luvun palkkojen reaalikasvusta pysähdystä kohti
- Kuntasektorin työvoimakustannukset vuonna 1990
- Devalvaation vaikutus tuonti- ja vientihintoihin
- Kansainvälinen palkkavertailu
- Kuntasektorin työpanos ja sen käyttö vuonna 1990
- Inflaatio vai deflaatio
- Tuottajahintaindeksit – hyödylliset mittarit yritysten käyttöön
- Reaaliensioden lasku jatkuu – nimellisansiot kohonneet vain vähän

Vuokrat pysyneet ennallaan uusissa vuokrasuhteissa

Tilastokeskus ja Väestörekisterikeskus tekivät ympäristöministeriön toimeksiannosta vuokratiedustelun uusista vuokrasopimuksista elokuussa 1992. Elokuussa 1993 tälle vuokratiedustelulle tehtiin jatkotutkimus, jonka tulokset on julkaistu ympäristöministeriön asunto-osaston selvityksiä julkaisusarjassa.

Tutkimuksessa selvitettiin sääntelystä vapaiden asuinhuoneistojen vuokrasuhteissa maksettujen vuokrien kehitystä. Samalla on saatu tietoja myös vuokrasuhteitten kestosta, vuokraa ja sen tarkistamista koskevista sopimusehdoista ja vuokra-asuntomarkkinoita koskevista muista seikoista.

Asuinhuoneistojen vuokrien sääntelystä vapauttaminen on toteutettu kahdessa vaiheessa: huoneenvuokralain muuttamisesta annetuilla laeilla (1184/90 ja 8/92) ja toiseen vaiheeseen liittyvällä lailla indeksiehdon käytön rajoittamisesta annetun lain muuttamisesta (9/92). Ensimmäinen vaihe tuli voimaan 1.1.1991 ja toinen vaihe 1.2.1992.

Sääntelystä vapaissa vuokrasuhteissa vuokran määräämistä ja sen tarkistamisesta voidaan vapaasti sopia. Myös vuokran tarkistamista koskevat indeksilausekkeet ovat mahdollisia. Vuokrasuhteen kestosta voidaan myös vapaasti sopia.

Tiedustelussa oli kaksi ryhmää: asunnot jotka olivat mukana myös edellisvuonna, ja ne joiden vuokrasopi-

mus astui voimaan 1.7.1992–30.6.1993 välisenä aikana. Taulukosta 1 nähdään millaisia muutoksia on vuoden aikana tapahtunut niissä vuokrasuhteissa, jotka olivat sääntelystä vapaita ja jotka tehtiin ensimmäisinä uusien vuokrasuhteiden pääsääntöisesti vapaututtua sääntelystä.

Vuoden aikana (elokuu 1992 – heinäkuu 1993) elinkustannusindeksin muutos oli 2,1 prosenttia. Pienemmissä, alle 60 000 asukkaan kunnissa vuokrien muutos on ollut lähellä yleistä elinkustannusindeksin muutosta. Suuremmissa kunnissa vuokrissa on tapahtunut alle prosentin muutoksia eli ne ovat pysyneet lähes ennallaan. Lähtötaso on myös ollut noin 10 – 15 mk neliöltä korkeampi kuin pienissä kunnissa.

Jotkut tiedusteluun vastanneet valittivat vuokran korkeutta ja ilmoittivat etsivänsä halvempaa asuntoa. Toisaalta joiltakin vuokranantajilta on saatu tietoja, joiden mukaan pitkäaikaista ja säännöllistä vuokrasuhdetta luotettavan vuokralaisen kanssa, vaikka vähän vuokrassa joutaen, pidetään vuokralaisten jatkuvaa vaihtumista parempana.

Taulukosta 2 on poistettu ne asunnot, jotka olivat mukana jo edellisvuoden tiedustelussa. Tässä siis verrataan miten niiden vuokralaisten vuokrat, jotka tulivat voimaan vasta 1.7.1992 tai sen jälkeen, eroavat vuoden 1992 aikana ennen mainittua ajankohtaa voimassa olleista, sääntelystä vapaista vuokrista.

Taulukko 1.
Vuokrat uusissa sopimuksissa elokuu 1992 – elokuu 1993, samat asunnot, mk/m²/kk

	Elokuu 1992	Elokuu 1993	Muutos %	Asuntoja
Koko maa	41,35	41,80	+1,10	916
yli 100 000 asukkaan kunnat	47,72	47,95	+0,48	424
60 000 – 100 000 asukasta	41,35	41,07	-0,68	80
20 000 – 59 999 asukasta	37,31	38,07	+2,03	232
alle 20 000 asukasta	33,78	34,57	+2,31	180

Taulukko 2.

Vuokrat uusissa sopimuksissa elokuu 1992 – elokuu 1993, eri asunnot (elokuun 1993 tuloksista poistettu elokuussa 1992 mukana olleet asunnot) mk/m²/kk

	Elokuu 1992	Elokuu 1993	Muutos %	Asuntoja tilastossa	
				Elokuu 1992	Elokuu 1993
Koko maa	40,93	41,13	+0,49	4 429	3 599
yli 100 000 asukkaan kunnat	48,06	46,50	-3,25	1 884	1 685
60 000 – 100 000 asukasta	40,60	39,89	-1,75	420	322
20 000 – 59 999 asukasta	37,96	38,08	+0,32	1 135	898
alle 20 000 asukasta	33,03	34,35	+4,00	990	694

Isoissa kunnissa vuokrat ovat laskeneet 3,3 prosenttia ja 60 000–100 000 asukkaan kunnissa vuokrat olivat 1,8 prosenttia edullisemmat kuin vuotta aiemmin. Alle 60 000 asukkaan kunnissa vuokrat pysyivät samalla tasolla, mutta alle 20 000 asukkaan kunnissa vuokrisa tilastoitiin neljän prosentin nousu.

Taulukosta 3 ilmenevät koko aineiston yhteiset neliömetrivuokrat. Taulukossa esitetään elokuun 1993 vuokratasot siinä sääntelystä vapaassa vuokra-asunto-

kannassa, jossa vuokrasuhde on alkanut 1.2.1992 tai sen jälkeen.

Yleensä voidaan todeta, ettei vuokrasääntelystä vapautuneiden vuokra-asuntojen vuokratasoissa ole vuoden aikana tapahtunut merkittäviä muutoksia. Korkeat vuokrat ovat suurissa kaupungeissa laskeneet jonkin verran kun taas pienillä paikkakunnilla vuokrat ovat vielä olleet nousussa.

Taulukko 3.

Vuokrat uusissa sopimuksissa elokuu 1992 – elokuu 1993, koko otos yhteensä, mk/m²/kk

	Elokuu 1992	Elokuu 1993	Muutos %	Asuntoja tilastossa	
				Elokuu 1992	Elokuu 1993
Koko maa	40,93	41,27	+0,83	4 429	4 515
yli 100 000 asukkaan kunnat	48,06	46,80	-2,62	1 884	2 109
60 000 – 100 000 asukasta	40,60	40,11	-1,21	420	402
20 000 – 59 999 asukasta	37,96	38,08	+0,32	1 135	1 130
alle 20 000 asukasta	33,03	34,39	+4,12	990	874

Taulukko 4.

Sääntelystä vapautuneiden vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen neliövuokrat kuukaudessa asunnon omistajan mukaan, elokuu 1993, mk/m²

Omistaja	% osuus	Yhteensä	1 huone	2 h	3 h	4+ h
Yksityinen	62	42,61	51,88	45,24	38,29	36,17
Kuolinpesä	2	39,00	47,29	40,96	36,62	34,89
Taloyhtiö	10	38,60	44,82	41,05	36,19	35,51
Yritys	15	40,01	46,93	42,85	38,65	37,87
Säätiö	5	39,47	41,04	41,06	39,27	37,15
Muu	4	37,10	41,28	41,62	35,93	32,06
Tuntematon	1	38,89
Yhteensä	100	41,27	49,94	43,83	37,98	36,45

Asunnon omistajalla ei näytä vuokratason kannalta olevan kovin suurta merkitystä. Sijaintipaikkakunnan koko, asunnon sijainti ja ominaisuudet ovat tekijöitä, joiden perusteella vuokra etupäässä määräytyy. Mitä "parempi" asunto, sitä korkeampi vuokra.

Suurin vuokranantajaryhmä ovat yksityiset ihmiset ja kuolinpesät, 64 prosenttia havainnoista. Taloyhtiö oli vuokraisäntänä 10, yritys 15 ja säätiö tai muu taho 10 prosentissa havainnoista. Yksityisten osuus oli noussut hiukan edellisvuodesta ja yritysten osuus vähentynyt.

Vuokrasuhteita koskevia muita tietoja

Vuokrasopimus oli tehty toistaiseksi voimassa olevana 84 prosentilla ja määräaikaisena 16 prosentilla vastanneista. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten määrä oli kasvanut kolmella prosenttiyksiköllä vuoden 1992 tiedustelusta. Määräaikaisissa sopimuksissa keskeinen aika oli keskimäärin 1 vuosi ja 8 kuukautta. Kesto-aika oli pidentynyt neljällä kuukaudella.

Vuokran tarkistamisen perustetta ei oltu mainittu tai ei tiedetty 60 prosentissa tapauksista. Indeksiehtoa sovellettiin 21, marka- tai prosenttitarkistuksia 6 ja muuta tapaa 13 prosentissa sopimuksista. Indeksiehdon käyttö oli yleistynyt kuudella prosenttiyksiköllä.

Niiden osuus, joissa vuokrantarkistamisen perustetta ei mainittu tai sitä ei tiedetty, väheni 10 prosenttiyksiköllä. Vuokrasopimusten laadintavalmius on ilmeisesti parantunut. Huolestuttavaa sen sijaan on, että edelleen tehdään vuokrasopimuksia, joissa vuokrankorotuksesta sovitaan suullisesti tai että asiasta ei sovita sen tarkemmin kuin toteamalla, että vuokraa korotetaan tarvittaessa.

Vuokra-asunnoista 83 prosenttia sijaitsi kerros-, 10 rivijä ja 7 prosenttia pientaloissa tai muissa rakennuksissa. Yhden huoneen asuntoja oli 32, kahden huoneen 26, kolmen ja useamman huoneen asuntoja 42 prosenttia. Jakauma oli sama kuin edellisvuonna.

Tiedusteluun vastanneista asui ennen vuotta 1960 rakennetuissa taloissa 30 prosenttia. Vuosina 1960–1980 rakennetuissa taloissa asui 48 prosenttia. Vuoden 1980 jälkeen rakennetuissa taloissa asui 22 prosenttia vastanneista.

Vuokrapyyntö ovat myös samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin elokuussa 1992. Toteutuneet vuokrat ovat noin 10 % pyyntöjä alhaisemmat. Näyttää siltä, että tällä hetkellä vuokra-asuntomarkkinat ovat vakaat tai odottavat, miten yleinen taloudellinen tilanne ja vuokra-asunnoista saatava tuotto kehittyvät tulevaisuudessa.

Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen lisäys 12 000

Vuokrasääntelyn purkaminen on lisännyt vuokralle tarjottujen asuntojen määrää. Tällä hetkellä vuokra-asunnoista saatava tuotto sijoitetulle pääomalle on hyvä. Tarjonnan kasvuun on vaikuttanut myös asunto-kaupan tyrehtyminen hintojen kääntyttyä laskuun vuonna 1989.

Väestörekisterikeskuksen käsittelemistä muuttoilmoituksista on saatu vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrien muutoksiksi seuraavia arviolukuja:

Helmikuusta 1992 tammikuun 1993 loppuun mennessä uusia vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja tuli markkinoille noin 21 000 kappaletta. Samaan aikaan vuokra-asuntoja muuttui omistusasunnoksi 6 000. Vuonna 1992 nettolisäykseksi saatiin noin 15 000 asuntoa. Nettolisäyksen arvioidaan olevan vuonna 1993 noin 12 000 asuntoa.

Taulukko 5.
Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen lukumäärien muutoksia

	1.2.1992 – 31.1.1993	1.2.1993 – 30.6.1993	Arvio vuodelle 1993
Lisäys	21 000	7 400	18 000
Poistuma	6 000	2 400	6 000
Netto	noin 15 000	noin 5 000	noin 12 000

Lisätietoja: Ilkka Lehtinen, Lasse Lakanen
puh. (90) 17 341

Palkat

Reaaliansiot alenivat 1,2 prosenttia

Palkansaajien ansiot nousivat 0,8 % tämän vuoden heinä-syyskuussa viime vuoden vastaavasta ajasta. Kuluttajahinnat nousivat samaan aikaan 2,0 prosenttia, joten reaalisesti ansiotaso aleni 1,2 prosenttia.

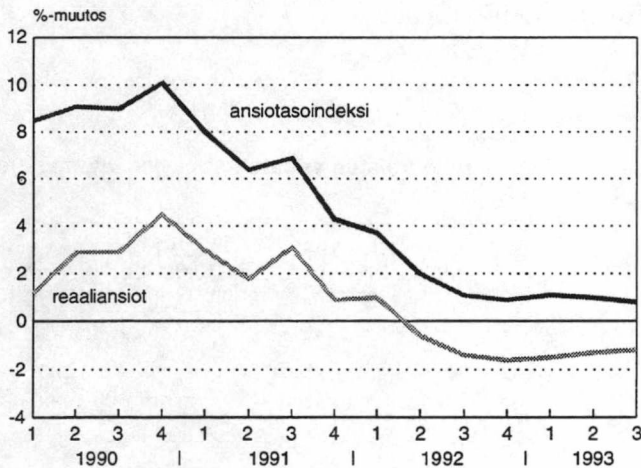
Vuoden aikana ei ollut sopimuskorotuksia. Keskiansioiden muutos johtuu palkkaliukumasta. Palkansaajakunnan rakenteessa tapahtuneet muutokset sekä palveluvuosiin ja kokemukseen perustuvien lisien kertyminen ovat nostaneet keskiansioita hiukan.

Aikaisempaa epäyhtenäisempi ansiokehitys on edelleen jatkunut. Kunnissa ansiot kohosivat 1,5, valtiolla 1,0 ja yksityisillä aloilla 0,5 prosenttia. Kuukausipalk-

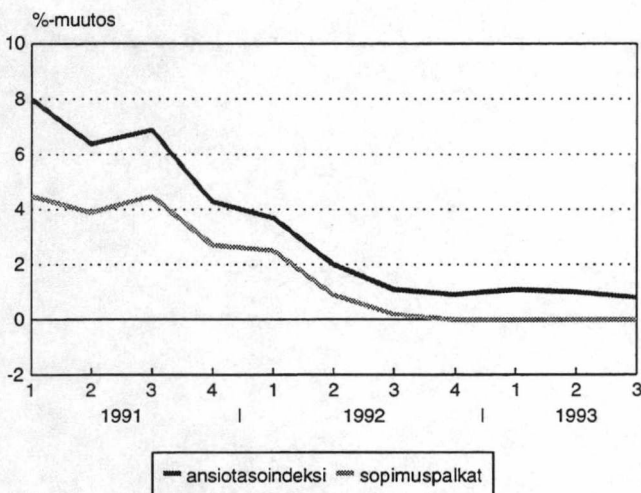
kaisten palkansaajien ansiot nousivat 1,1 prosenttia ja tuntipalkkaisten 0,1 prosenttia. Eniten ansiot nousivat terveyspalveluissa. Sitä vastoin ansiot alenivat edelleen talonrakentamisessa.

Tiedot perustuvat ansiotasoindeksiin, jonka perusvuosi on 1990. Indeksi mittaa palkansaajien keskiansioiden kehitystä. Siinä on mukana työlliset kokoaikaiset palkansaajat, joiden ansiot on laskettu säännölliseltä työajalta. Siten muun muassa lomautukset, lyhennetyt työviikot ja ylityöt eivät vaikuta indeksiin. Palkoista ei myöskään ole vähennetty veroja.

Lähde: Ansiotasoindeksi 1993, 3. neljännes.

Muutos edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Ansiotasoindeksin ja sopimuspalkkojen vuosimuutos neljänneksittäin

Palkansaajien keskiansio 9 555 markkaa

Vuoden 1993 kolmannella neljänneksellä kaikkien palkanssajien keskiansio oli ennakkotietojen mukaan 9 555 mk, miehillä 10 515 mk ja naisilla 8 590 mk.

Naisten ansiotaso oli 81,7 % miesten anioista. Vuonna 1990 vastaava suhde oli 80 % ja myös vuonna 1985 80 %.

Ansiotiedot perustuvat ansiotasoindeksiin 1990=100. Keskimääräiset kuukausiansiot kuvaavat kokoaikaisen ja täyttä palkkaa saaneen palkansaajan säännöllisen tehdyn työajan ansioita. Tuntipalkat on laskelmassa kerrottu luvulla 170.

Palkansaajien kuukausiansioita 1990 – III/1993

	1990	1991	1992	I/1993*	II/1993*	III/1993*
Kaikki palkansaajat	8 668	9 233	9 434	9 533	9 553	9 555
miehet	9 593	10 188	10 382	10 508	10 522	10 515
naiset	7 638	8 210	8 444	8 544	8 576	8 590
tuntipalkkaiset	7 825	8 267	8 360	8 442	8 431	8 367
kuukausipalkkaiset	9 020	9 593	9 796	9 875	9 904	9 927
Yksityinen sektori	8 673	9 264	9 457	9 536	9 557	9 544
miehet	9 511	10 151	10 348	10 446	10 467	10 446
naiset	7 335	7 907	8 119	8 184	8 225	8 230
Kunta	8 279	8 830	9 062	9 199	9 227	9 251
miehet	9 414	9 885	10 089	10 293	10 324	10 351
naiset	7 802	8 386	8 632	8 756	8 783	8 806
Valtio	9 185	9 692	9 876	9 991	9 987	9 996
miehet	9 889	10 403	10 571	10 716	10 686	10 690
naiset	8 081	8 594	8 808	8 901	8 920	8 938
Muut	9 320	9 830	10 114	10 193	10 224	10 245
miehet	11 638	12 287	12 587	12 652	12 690	12 716
naiset	8 476	9 009	9 246	9 293	9 321	9 339

Teollisuuden tuntipalkat nousivat 1,4 prosenttia

Teollisuuden työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio oli 2.neljänneksellä 1993 49,56 markkaa. Keskiansio nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 1,4 prosenttia. Miesten ansio oli 52,07 mk ja nousu 1,2 prosenttia. Naisten ansio oli 42,43 mk ja nousu 1,2 prosenttia.

Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli 53,70 mk. Kokonaistuntiansio nousi edellisen vuoden vastaa vasta neljänneksestä 2,2 prosenttia.

Vuoden 1993 teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkkatietojen keruuta on kevennetty siten, että

useimmilla sopimusaloilla tiedot kerätään vain joka toiselta neljännekseltä.

Uudistukseen liittyen on tuntiansioiden määrittäminen tarkistettu. Tähän asti kuukausi- tai muiden kausipalkattujen tuntiansio on määritetty jakamalla neljänneksen palkkasumma työtuntien määrällä. Työtuntien määrä kullakin neljänneksellä on tällöin vaikuttanut keskimääräiseen tuntiansioon. Nyt julkaistut luvut on määritetty kausipalkkatasoitettuina eli työtuntien määrän vaihtelu tuntiansioon on eliminoitu. Uudistus vaikuttaa paperiteollisuuden sekä koko teollisuuden tuntipalkkasarjojen vertailukelpoisuuteen. Nousuprosentit edellämainituilla aloilla on laskettu vertailukelpoisista luvuista.

Rakennusalan tuntipalkat laskivat 3,2 prosenttia

Rakennusalan työntekijöiden keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio 55,92 markkaa toisella neljänneksellä 1993. Miehillä ansio oli 56,41 mk ja naisilla 42,30 mk. Edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä ovat ansiot yhteensä laskeneet 3,2 prosenttia. Miehillä ansioiden lasku oli 3,4 % ja naisilla 1,3 %.

Sunnuntai- ja ylityökorotukset mukaan lukien keskimääräinen tuntiansio oli tällä neljänneksellä 57,05. Kokonaistuntiansio laski edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 3,0 prosenttia.

Lähde: Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden palkat 2. neljännes 1993

Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot 2. neljänneksellä 1993

Toimiala	Lukumäärä	Naisten %-osuus	Tuntiansio, mk			Muutos II/92 - II/93
			Miehet	Naiset	Yhteensä	
Koko teollisuus	155 061	26,6	52,07	42,43	49,56	1,4
Kaivostoiminta	768	6,6	56,97	41,76	56,04	-1,7
Turveteollisuus	291	10,3	42,77	34,30	42,07	-4,5
Tekstiiliteollisuus	4 533	66,7	46,24	37,95	40,81	1,8
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	5 510	87,5	39,36	35,78	36,34	-0,8
Puutavateollisuus	12 631	23,4	47,23	43,66	46,44	1,9
Paperiteollisuus	29 870	18,5	54,46	47,34	53,19	1,9
Graafinen teollisuus	9 717	39,1	52,67	45,69	50,01	1,1
Huonekaluteollisuus	4 408	29,6	44,37	40,22	43,15	0,8
Kemianteollisuus	13 311	28,2	51,28	40,52	48,30	1,2
Lasi-, savi ja kiviteollisuus	7 873	20,9	49,96	42,07	48,36	-0,3
Metallienperusteollisuus	8 579	12,4	56,63	50,12	55,87	0,9
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	50 118	24,2	52,61	43,04	50,27	0,8
Muu teollisuus	1 591	35,6	49,75	41,68	46,92	0,3
Voimalaitokset	5 861	8,6	52,79	42,29	52,09	2,9
Koko rakennusala	24 328	4,1	56,41	42,30	55,92	-3,2
Talonrakennus	13 835	5,6	56,10	55,42	55,42	-3,6
Sähköasennusala	2 964	0,6	60,96	44,30	60,89	-3,3
Putkiasennusala	1 798	0,3	59,87	.	59,85	-3,2
Maalausala	1 707	5,6	58,70	48,13	58,17	-3,7
Tienpäällystys	1 109	6,1	52,17	30,97	51,35	0,6
Vedeneristysala	496	0,2	61,02	.	61,00	-3,6
Maa- ja vesi rakennusala	2190	1,6	50,04	36,81	49,89	-0,0
Lasitus- ja hiomo	229	3,9	44,81	.	44,62	-2,2

Autoliikenteen työntekijöiden tuntiansio 46,79 mk

Autoliikenteen työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli 46,79 mk 2.neljänneksellä 1993. Miehillä ansio oli 46,97 mk ja naisten vastaavasti 42,22 mk, joka on 89,9 prosenttia miesten keskituntiansioista. Säännöllisen työajan tuntiansiot nousivat edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä miehillä 0,6 % ja naisilla 2,2 %. Yhteensä tuntiansiot nousivat 0,6 prosenttia.

Autoliikenteen koko työntekijämäärä oli tilaston mukaan 20 074, josta naisten osuus oli n. 4 %. Linja-autoliikenteessä oli 6 903 työntekijää ja kuorma-autoliikenteessä 11 904 työntekijää. Huoltokorjaamoissa työskenteli 1 267 työntekijää.

Edellisestä vuodesta on autoliikenteen koko työntekijämäärä vähentynyt n. 14 %. Huippuvuoden 1989 vastaavasta neljänneksestä on vähennystä lähes 30 prosenttia.

Liikenteen työntekijöiden säännöllisen työajan tuntiansiot ja niiden muutoksen 2. neljänneksellä 1993

	Tuntiansio, mk			Muutos % II/92 – II/93
	Miehet	Naiset	Yhteensä	
Linja-autoliikenne	47,26	43,80	47,05	1,3
Linja-autonkuljettaja	47,27	46,12	47,21	1,2
Rahastaja	42,83	34,17	35,74	1,0
Kuorma-autoliikenne	46,74	42,43	46,71	0,2
Täysperävaunukuljettaja	47,87	46,58	47,87	0,6
Puoliperävaunukuljettaja	44,45	-	44,45	0,8
Kuorma-autonkuljettaja	46,33	42,85	46,30	2,1
Henkiölausunkuljettaja	41,71	40,21	41,65	-3,2
Auton apumies	43,09	.	42,99	0,6
Terminaalityöntekijä	45,48	.	45,72	-3,2
Erikoisautonkuljettaja	48,72	-	48,72	-5,5
Ulkomaanliikenteen kuljettaja	50,91	-	50,91	-4,4
Huoltokorjaamot	47,72	39,05	46,14	1,2
Aputyöt	42,97	38,22	39,56	1,7
Raskaat aputyöt	44,90	41,05	43,21	2,8
Erittään raskaat aputyöt	44,40	.	44,16	1,9
Ammattityöt	46,37	.	46,41	-0,3
Vaativat ammattityöt	50,12	.	50,11	1,4
Ahtaustyöntekijät	.	.	57,03	-2,9

Lähde: Liikenteen työntekijöiden palkat

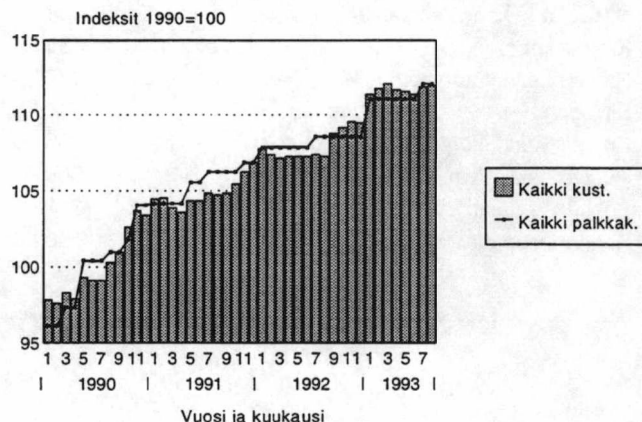
Linja-autoliikenteen kustannukset ovat nousseet 4 %

Linja-autoliikenteen kokonaiskustannukset ovat nousseet vuoden 1992 toukokuusta tämän vuoden toukokuuhun 4,0 prosenttia. Samanaikaisesti linja-autoliikenteen kaikki palkkakustannukset ovat nousseet 3,0 prosenttia. Kaikkiin palkkakustannuksiin on tällöin luettu kuljettajien, autoemäntien, auton asentajien sekä johto- ja toimistohenkilökunnan palkat välillisine palkkakustannuksineen.

Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100 painorakenteessa kaikkien palkkakustannusten osuus kokonaiskustannuksista on 54,9 prosenttia. Autohenkilökunnan, so. kuljettajien ja autoemäntien, palkkojen osuus kokonaiskustannuksista on 24,6 prosenttia ja autohenkilökunnan välillisten palkkakustannusten 16,4 prosenttia.

Lähde: Linja-autoliikenteen kustannusindeksit

Linja-autoliikenteen kustannuskehitys tammikuu 1990 – elokuu 1993

Tuntiansio valtiolla 48,80 mk

Valtion tuntipalkkaisten työntekijöiden ja toimihenkilöiden säännöllisen työajan tuntiansio oli toukokuussa 48,80 markkaa. Ansio laski helmikuusta 0,8 % ja nousi edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 0,3 %. Miesten ansio oli 49,58 ja naisten 41,49 markkaa.

Kokonaiskeskituntiansio kasvoi vuositasolla 0,2 % ja edellisestä neljänneksestä eli helmikuusta 0,1 %. Ansiotason nousut johtuvat osittain toimirakenteen muutoksista. Henkilösopistukset sattavat kohdistua eri tavalla eri henkilöstö ryhmiin. Taulukossa on tarkasteltu työntekijöiden lukumäärän ja säännöllisen työajan tuntikeskiansion muutoksia toukokuusta 1992 toukokuuhun 1993 suurimmissa ammattiryhmissä.

Valtion tuntipalkkaisista 35–50-vuotiaat ovat enemmistönä tilastossa sekä miesten että naisten ryhmissä. Ylitöitä tehdään eniten graafisessa työssä, maa- ja vesirakennuksen kunnossa pidossa sekä moottoriajoneuvon- ja raitiovaunun kuljetustehtävissä.

Lukumäärän muutos suurimmilla toimialoilla toukokuusta 1990 toukokuuhun 1993

	Toukokuu		Vähennys %
	1990	1993	
Toimialat yhteensä	12 416	8 186	34,1
Maa- ja vesirakennus	6933	3865	44,3
Julkinen hallinto	2122	2000	5,7
Teollisuus	2847	1759	38,2

Valtion tuntipalkkaisia työntekijöitä oli toukokuussa 8186, josta naisia oli lähes 11 %. Työntekijöiden määrä on laskenut vuodessa 18 %. Miesten vähennys oli 17 % ja naisten 28 % vuositasolla. Noin puolet tuntipalkkaisista työskenteli maa- ja vesirakennustoiminnassa ja heidän tuntiansionsa olivat 47,95 markkaa.

Valtion tuntipalkkaisten lukumäärät ja säännöllisen työajan tuntiansiot toukokuussa 1992

Ammattiryhmä	Lukumäärä	Tuntiansio, mk		
		Muutos-% toukokuusta 1992	Muutos-% toukokuusta 1992	
Ammattiryhmät yhteensä	8 186	-18,0	48,80	0,2
Muu maa- ja vesirak. ja kunnossapitotyö	595	6,8	40,15	-1,8
Mittausteknikot ja kartoittajat	293	-6,7	44,31	-0,1
Puhelin- ja linja-asentajat	2 112	-3,3	50,85	2,2
Avustavat selvitystyöntekijät	157	-1,9	47,75	1,7
Hitsaajat ja kaasuleikkaajat	154	-6,7	54,34	0,5
Kirvesmiehet	155	-	55,89	3,6
Rakennustyön aputyöntekijät	177	4,7	44,51	2,7
Siivoajat	244	-15,6	38,85	-0,5
Kon.asettajat, koneistajat, työkal.tek.	258	-5,5	54,86	0,8
Puutyöntekijät ym.	568	-7,9	51,99	0,1
Sähköasentajat	318	-19,9	53,55	0,1
Koneenasentajat ym.	570	-48,0	49,30	-2,0

Maataloustyöntekijöiden tuntiansiot yleisissä töissä 34,49 mk ja kotieläinten hoitotöissä 34,39 mk

Maataloustyöntekijöiden säännöllisen työajan keski-tuntiansio oli yleisissä töissä 34,49 mk ja kotieläinten hoitotöissä 34,39 mk, kesäkuussa 1993. Ansiot nousivat 0,7 ja 1,6 prosenttia edellisen vuoden kesäkuuhun verrattaessa.

Yleisissä töissä miesten säännöllisen työajan tuntiansio oli 35,30 mk ja naisten 30,80 mk. Kotieläinten hoitotöissä miesten ansio oli 35,19 mk ja naisten 32,95 mk.

Kokonaistuntiansiot on esitetty alla olevassa taulukossa. Ansiot laskivat yleisissä töissä 0,4 ja kotieläinten hoitotöissä 3,2 prosenttia, edellisen vuoden vastavaan ajankohtaan verrattaessa.

Tiedot perustuvat Maaseudun Työnantajaliiton jäsenyrityksiltään keräämään palkkatilastoaineistoon. Tiedustelu tehdään kaksi kertaa vuodessa kesä- ja joulukuussa.

Maataloustyöntekijöiden määrä ja kokonaistuntiansio työalan mukaan, kesäkuussa 1993

Työala	Lukumäärä	Naisten osuus %	Kokonaistuntiansio		
			Miehet	Naiset	Yhteensä
Yleiset työt	373	18,2	36,71	31,02	35,68
Kotieläinten hoitotyöt	123	35,8	39,47	37,53	38,78
Puutarhatyöt	1 025	75,7	33,85	30,72	31,48
Taimistotyöt	266	58,6	30,47	31,12	30,85
Viheraluetyöt ja golfalantyyt	147	29,9	39,91	34,47	38,28
Turkistarhatyöt ja rehukeskustyöt	101	3,0	43,99	..	43,75

Metsurin päiväansio 481,35 mk

Puutavaran valmistuksessa oli vuoden 1993 kolmannella neljänneksellä 3 473 työntekijää, joiden päiväansio urakka-, palkkio- ja osaurakatyössä oli 481,35 markkaa mukaanlukien moottorisahan osuus. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 0,5 prosenttia ja edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta 7,7 prosenttia. Vastaava ansio ilman moottorisahan osuutta oli 355,23 markkaa.

Vakinaisessa työsuhteessa oli puutavaran valmistuksessa 3 037 työntekijää. Heidän päiväansionsa urakka-, palkkio- ja osaurakatyössä oli 485,33 markkaa. Ansio laski edellisestä neljänneksestä 0,4 prosenttia ja nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 7,4 prosenttia.

Metsätyöntekijöiden määrä ja ansiot työlajeittain vuoden 1993 kolmannella neljänneksellä

Työlaji	Lukumäärä	Urakka-työ	Päivä-p.työ	Tuntityö
Puutavaran valmistus	3 473	481,35 ¹⁾	337,54	-
Metsänhoitotyöt	3 192	348,62	296,29	41,26
Uittotyöt	179	321,54	295,61	37,35
Taimitarhatyöt	1 175	438,10	306,90	37,78
Metsäkonetyöt	247	438,24	275,93	45,48
Muut metsätyöt	2 273	416,88	265,15	36,19

1) Mukaanlukien moottorisahan osuus

Lähde:

Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat, 1993 3. neljännes

Työtaistelut

Tämän vuoden kolmannella neljänneksellä 22 työtaistelua

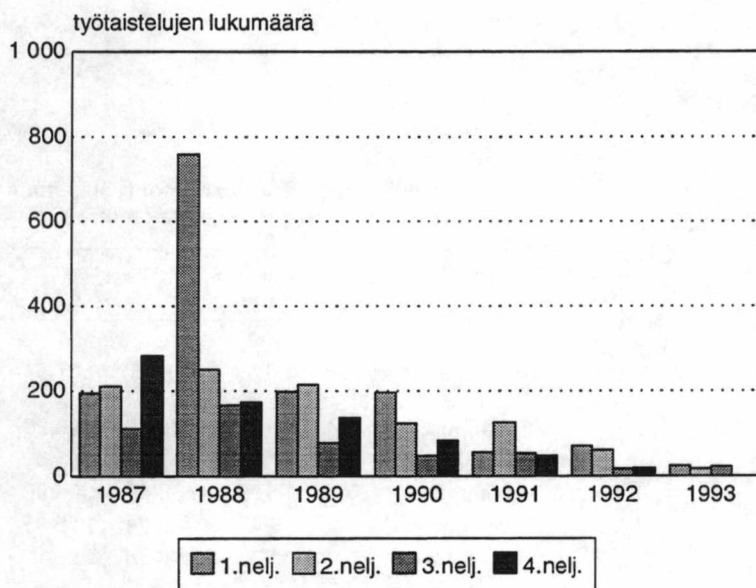
Tilastokeskuksen työtaistelutilaston alustavien tietojen mukaan käytiin maassamme tämän vuoden kolmannella neljänneksellä 22 työtaistelua. Niihin osallistui 2 700 työntekijää ja työtaistelupäiviä kertyi lähes 1 900 työpäivää. Edellisen vuoden (1992) vastaavaan neljännekseen verrattuna työtaistelut lisääntyivät kuudella työtaistelulla, osallistuneita työntekijöitä oli 260 vähemmän ja menetettyjä työpäiviä 70 työpäivää enemmän. Kolmannella vuosineljänneksellä tilastoitu työtaistelujen, samoin kuin osallistuneiden työntekijöiden ja menetettyjen työpäivien määrä on pienimpiä sitten vuoden 1971, jolloin työtaistelutilasto uudistettiin.

Suurin osa kolmannen neljänneksen työtaisteluista käytiin teollisuuden piirissä, kaikkiaan 19 työtaistelua ja niistä laivojen ja veneiden valmistuksessa (telakoilla) neljä työtaistelua. Eniten työtaisteluihin osallistu-

neita työntekijöitä ja menetettyjä työtunteja oli vähittäiskaupassa lähinnä ALKO:n mielenosoituslakon johdosta, mikä käytiin syyskuussa Suur-Helsingin alueella.

Alueellisesti eniten työtaistelua oli Turun ja Porin läänissä, yhteensä kahdeksan työtaistelua. Eniten työtaisteluihin osallistuneita työntekijöitä ja työtaistelutunteja oli Uudenmaan läänissä. Bruttopalkkoina kyseisellä neljänneksellä menetettiin kaikkiaan 664 000 markkaa.

Tasan neljä tuntia tai vähemmän kestäneitä työtaistelua oli kymmenen, eli yli puolet kaikista työtaisteluista ja yli yhden työpäivän kestäneitä työtaistelua oli 6. Suurin osa työtaisteluista oli sellaisia, joihin osallistui 10 – 100 työntekijää ja yli 1 000:n työntekijän työtaistelua oli yksi.

Työtaistelut neljänneksittäin vuosina 1987–1992, I, II ja III neljänneksellä 1993

Työtaistelut, niihin osallistuneet työntekijät sekä menetetyt työpäivät vuosina 1980–1992, sekä I, II ja III neljänneksellä vuonna 1993

Vuosi	Työtaisteluita	Työntekijöitä			Menetettyjä työpäiviä	
		Lukumäärä	Työtaistelua kohden	Prosenttia työllisistä	Lukumäärä	Työtaisteluihin osallistuneita kohden
1980	2 238	413 140	185	18,8	1 605 600	3,9
1981	1 612	492 960	306	22,0	659 100	1,3
1982	1 240	167 500	135	7,0	207 600	1,2
1983	1 940	421 840	217	17,7	719 700	1,7
1984	1 710	562 480	329	23,3	1 526 900	2,7
1985	848	171 350	202	7,0	174 399	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
1992	168	103 510	616	4,8	76 090	0,7
1993						
I	24	2 980	124	0,1	2 970	1,0
II	16	6 780	424	0,3	5 810	0,9
III	22	2 700	123	0,1	1 870	0,7

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat toimialoittain 3. neljännes 1993

Toimiala ¹⁾	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Teollisuus	19	19	1 312	7 120	341 220
Elintarvikkeiden valmistus	3	3	391	2 840	124 920
Tekstiilien valmistus	1	1	28	224	11 970
Puutavaran ja puutuotteiden valmistus	1	1	70	556	31 000
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	2	2	71	174	8 640
Kemiallisten tuotteiden valmistus	1	1	85	680	24 800
Metallien valmistus	3	3	214	842	47 860
Metallituotteiden valmistus	2	2	96	344	17 050
Koneiden ja laitteiden valmistus	1	1	9	72	3 600
Sähkötekniisten tuotteiden valmistus	1	1	154	865	38 910
Laivojen ja veneiden valmistus	4	4	194	523	32 470
Energia- ja vesihuolto					
Energiahuolto	2	2	186	652	53 000
Kauppa					
Vähittäiskauppa	1	1	1 200	7 200	270 000
Yhteensä	22	22	2 698	14 972	664 220

¹⁾ Tässä luokituksessa on otettu huomioon vain päätyyneet työtaistelut.

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat lääneittäin 3. neljännes 1993

Lääni	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Uudenmaan	2	2	1 354	8 065	308 910
Turun ja Porin	8	8	568	2 561	124 490
Hämeen	4	4	377	2 556	132 770
Mikkelin	1	1	40	272	14 960
Pohjois-Karjalan	1	1	9	72	3 600
Kuopion	1	1	70	556	31 000
Vaasan	2	2	57	244	12 250
Oulun	2	2	174	570	32 900
Lapin	1	1	49	76	3 340
Koko maa	22	22	2 698	14 972	664 220

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työtaistelun keston mukaan 3. neljänneksellä 1993

Työtaistelun kesto	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Tasan 4 tuntia ja vähemmän	10	10	780	2 477	153 760
Yli 4 tuntia – tasan 8 tuntia	5	5	1 527	9 690	376 980
Yli 8 tuntia – 5 päivää tasan	6	6	369	2 805	133 480
Kestoa ei voitu määrittellä	1	1	22	–	–
Yhteensä	22	22	2 698	14 972	664 220

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työtaisteluihin osallistuneiden työntekijöiden määrän mukaan 3. neljänneksellä 1993

Osallistuneet työntekijät	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Alle 10 työntekijää	2	2	17	160	8 600
10 – 100 työntekijää	14	14	754	3 783	184 890
101 – 500 työntekijää	5	5	727	3 829	200 730
1 001 – 5 000 työntekijää	1	1	1 200	7 200	270 000
Yhteensä	22	22	2 698	14 972	664 220

Työtaistelut, toimipaikat, työntekijät sekä menetetyt työtunnit ja palkat työtaisteluissa menetettyjen työpäivien mukaan 3. neljänneksellä 1993

Menetetyt työpäivät	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
Alle 20 työpäivää	9	9	318	691	38 560
20 – 99 työpäivää	9	9	746	3 776	211 830
100 – 1 000 työpäivää	4	4	1 634	10 505	413 830
Yhteensä	22	22	2 698	14 972	664 220

Lisätietoja työtaisteluista antaa: Jorma Niskavaara, puh. (90) 1734 3235.

Hinnat

Automarketit edullisimpia ruuanostopaikkoja

Kuluttajahintatilaston liiketyypeittaisen hintatilaston mukaan ruoka on halvinta automarketeissa ja tavarataloissa. Ns. laatikkomyymälöiden edullisuus vaihtelee. Edullisinta laatikkomyymälöissä on kuivatavarat ja säilykkeet. Tuoretavaroista mm. leipä on kuluttajahintatilaston mukaan kallista laatikkomyymälöissä.

Oheisessa taulukossa on poimintoja lokakuun kuluttajahintatilastosta. Taulukon mukaan suuret marketit näyttävät olevan keskimääräistä hieman kalliimpia ja vastaavasti automarketit ja tavaratalot keskimääräistä halvempia. Kyseiset keskihinnat perustuvat aineistoon, jonka Tilastokeskuksen haastattelijat ovat keränneet kuun puolivälissä ja mukana ovat ne erikoistarjoukset, jotka keruuhetkellä olivat voimassa.

Taulukossa on tuotteiden keskihinnat, ja kunkin hinnan alapuolella on ilmoitettu kuinka paljon hinta poikkeaa kaikkien liiketyypin keskihinnasta.

Laatikkomyymälöiksi luokitellaan seuraavat ketjut: Rabatti, Siwa, Säästäri, Alepa, Sale ja Ruokavarasto. Laatikkomyymälöiden hinnat kerätään neljännesvuosittain myymälöiden julkaisemilta hintalistoilta. Rabattien hinnat kerätään kuitenkin paikanpäällä.

Automarketin ja tavaratalon erottaminen toisistaan on käytännössä usein hankalaa, joten niitä käsitellään kuluttajahintatilastossa yhdessä. Automarketteja ja tavarataloja on 118 indeksin aineistossa. Suurten markettien myyntipinta-ala on noin 700 – 800 m² ja niiden yhteismäärä on 76. Yhteensä kuluttajahintaindeksiin kerätään hintoja 245 päivittäistavaramyymälästä ympäri Suomea. Vähiten kerätään hintoja lähikaupoista (myyntipinta-ala alle 300 m²).

Kuluttajahintatilastoa on ollut mahdollista laskea tämän vuoden alusta myös liiketyypeittäin. Tilastoa saa myös alueittain ja kaupparyhmittäin ryhmiteltynä. Neljännesvuosittain ilmestyvässä julkaisussa on vain alueittaiset keskihinnat. Tarkemmat tiedustelut Anne Piistarilta tai Juhani Pekkariselta, puh. (90) 17 341.

Tuotteiden keskihinnat

Kursiivilla on ilmoitettu kuinka paljon hinta poikkeaa kaikkien liiketyypin keskihinnasta (%)

	Kaikki liiketyypit	Automarket/ tavaratalo	Suuri market	Pieni market	Lähi- kauppa	Laatikko- myymälä
Erikoisvehnä jauhot 2 kg	10,93	10,65 -2,6	11,09 1,5	9,77 -10,6	9,86 -9,8	9,77 -10,6
Puuroriisi 1 kg	6,34	6,09 -3,9	6,44 1,6	5,85 -7,7	5,74 -9,5	5,44 -14,2
Pienet ruisleipäset 1 kg	25,69	24,55 -4,4	26,10 1,6	25,93 0,9	25,02 -2,6	29,66 15,5
Paahtoleipä 1 kg	21,25	20,51 -3,5	21,51 1,2	21,66 1,9	23,55 10,8	22,68 6,7
Domino-tyyppinen täytekeksi 175 g	8,81	8,53 -3,2	9,32 5,8	9,38 6,5	7,96 -9,7	7,81 -11,4
Sarvimakaroni 400 g	3,50	3,35 -4,3	3,58 2,3	3,42 -2,3	3,36 -4,0	3,19 -8,9
Pakattu palvikinkku 1 kg	85,11	82,92 -2,6	86,86 2,1	88,58 4,1	87,55 2,9	87,82 3,2
Pakattu lauantaimakara 1 kg	38,54	38,23 -0,8	40,44 4,9	41,53 7,8	37,54 -2,6	31,84 -17,4
Valmispizza 200 g	8,17	7,81 -4,4	8,38 2,6	8,76 7,2	8,67 6,1	8,01 -2,0
Meijerivoi 500 g	16,11	15,64 -2,9	16,48 2,3	16,36 1,6	16,18 0,4	16,90 4,9
Kevytmargariini 400 g	9,30	9,25 -0,5	9,62 3,4	9,20 -1,1	9,33 0,3	8,69 -6,6
Appelsiinimehu 1 l	5,44	5,27 -3,1	5,58 2,6	5,85 7,5	6,30 15,8	4,73 -13,1
Pakastesekavihannekset 250 g	2,76	2,74 -0,7	2,67 -3,3	2,73 -1,1	2,86 3,6	2,67 -3,3
Kahvipaketti 500 g	13,96	13,74 -1,6	14,21 1,8	13,85 -0,8	14,78 5,9	13,59 -2,7
Kasvisuutejuoma 1 l	5,80	5,56 -4,1	6,12 5,5	6,11 5,3	6,18 6,6	5,50 -5,2

Uusi MAKU indekseihin

Maarakennusalalta on julkaistu kustannusindeksejä lähes kolmen vuosikymmenen ajan, aluksi tierakennuskustannusindeksiä ja vuodesta 1980 lähtien myös maarakennuskustannusindeksiä. Uusi maarakennuskustannusindeksi MAKU 1990= 100 jatkaa tätä maarakentamista koskevaa indeksien sarjaa.

MAKU kuvaa niiden kustannusten muutoksia, joita urakoitsijalle syntyy panosten ostamisesta ja käyttämisestä urakan aikana. Vanhat tie- ja maarakennuskustannusindeksit ovat kuvanneet pääasiassa sitä tapaa ja hintatasoa, millä tielaitos on eri panoksia käyttänyt.

Maarakennuskustannusindeksi MAKU korvaa vanhat tie- ja maarakennuskustannusindeksit vuoden 1994 alusta lähtien.

Kustannuskehitys työläjien mukaan

MAKUn osaindekseinä ovat työläjit, sillä maarakennusalalle on tyypillistä juuri työläjin mukainen osa- ja aliurakointi:

pohjarakennustyöt	(5 %)
maarakennetyöt	(35 %)
kalliorakennustyöt	(10 %)
murskaustyöt	(10 %)
päällystystyöt	(12 %)
vesihuoltotyöt	(17 %)
sillanrakennustyöt	(11 %)
yhteensä	(100 %)

Indeksin työläjit kattavat noin 75 prosenttia kaikista maa- ja vesirakennustuotannon kustannuksista.

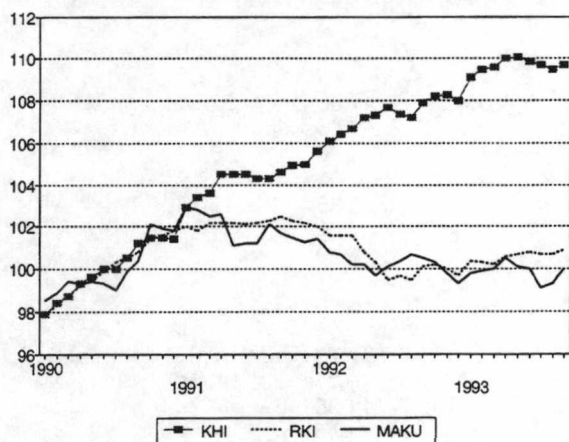
Itsenäisten indeksisarjojen tuottaminen työläjittäin monipuolistaa tilaston käyttöä. Työläjeja yhdistämällä voidaan kuvata erilaisten työkohteiden kustannuskehityksiä ja näin saada selville omaa työkohdetta vastaava tilanne.

... panosnimikkeiden mukaan

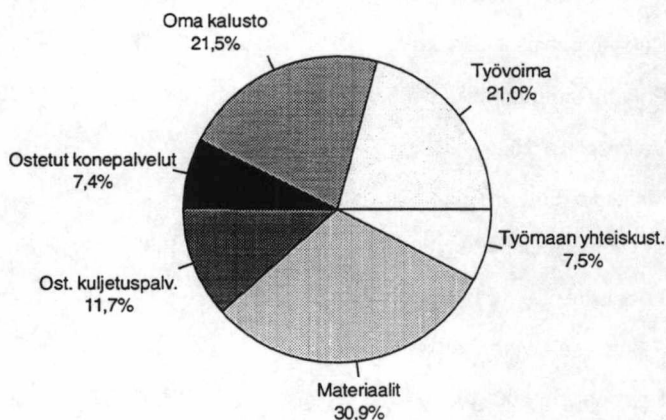
MAKUn kustannuspainorakenne perustuu tyyppi-hankkeista ja tyyppiurakoista saatuihin tietoihin. Esimerkiksi panoskustannuksiksi on otettu paitsi omaan kalustoon liittyviä kustannuksia myös muille yrittäjille maksettavia kone- ja kuljetuspalveluja.

Maarakennustuotannossa käytetyt panokset on ryhmitelty indeksissä kuuteen panosnimikkeeseen: työvoima, oma kalusto, ostetut konepalvelut, ostetut kuljetuspalvelut, materiaalit ja työmaan yhteiskustannukset. Työläjien kustannuksia voidaan seurata näiden panosnimikkeiden mukaan.

Kuluttajahintaindeksin rakennuskustannusindeksin ja maarakennuskustannusindeksin kehitys

Panosten osuudet kokonaiskustannuksista

.. kustannustekijöiden mukaan

Panosnimikkeitä tarkempi kustannustekijöittäinen hintaseuranta on myös mahdollista. Esimerkiksi koko maarakennusalaan koskevista materiaalikustannuksista saadaan erikseen maa- ja kiviaineksen, sementti- ja betonituotteiden, bitumien, muovi- yms.tuotteiden, puutavaran, metallituotteiden sekä muiden materiaalien ja tarvikkeiden hintakehitys.

Oman kaluston kustannuksista voidaan seurata koneiden ja laitosten pääoman poiston, korko- ja vakuutus-kustannusten, korjaus-, huolto- ja kulutusosakustannusten, polttoaine- ja energiakustannusten sekä siirtopalveluista aiheutuvien kustannusten kehitystä.

Työvoimasta saadaan tietää palkkojen, välillisten palkkojen sekä matka- ja päivärahojen erillinen kustannuskehitys ja työmaan yhteiskustannuksista työnjohdon ja työmaatoimiston kustannuskehitys.

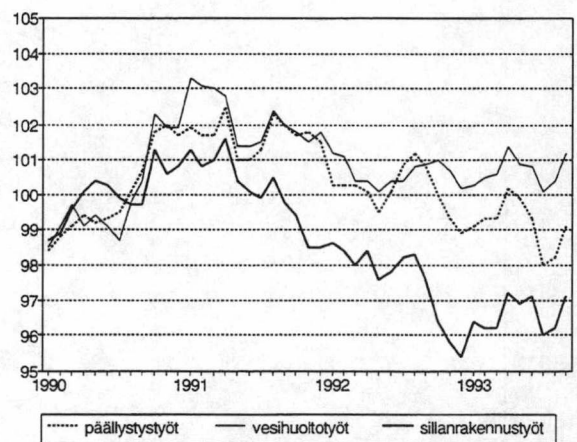
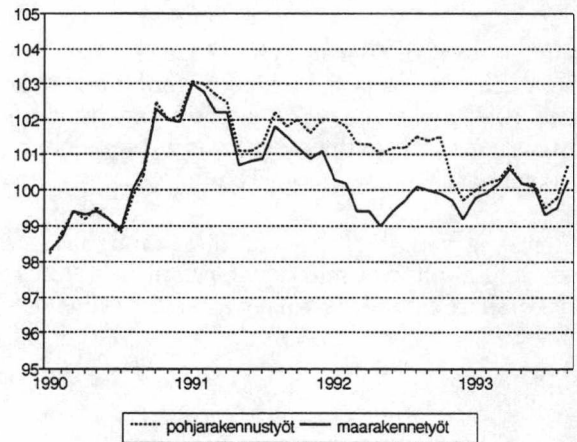
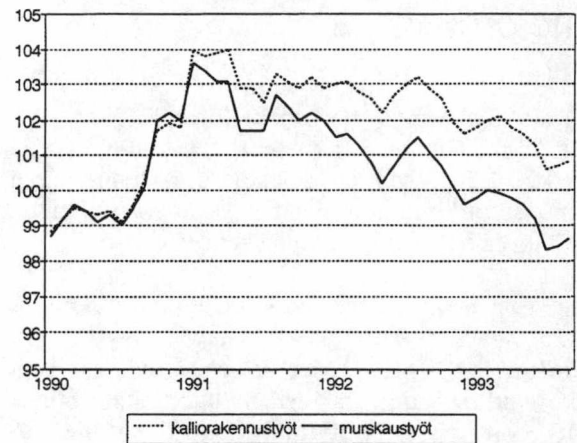
MAKU ja urakkahintojen tarkistukset

Indeksin keskeinen käyttötarkoitus on sopimuksissa solmittujen urakkahintojen tarkistukset, sillä valtioneuvoston päätöksellä indeksiehdon käyttö on sallittu yli 12 kuukautta kestävässä maa- ja vesirakennusalan urakasopimuksissa. Tämä on vaikuttanut osaltaan indeksin suunnitteluun. Sopimukseen soveltuvia erityisindeksejä tuotetaan nyt kolmea, nk. M-, K-, ja S-indeksiä.

M-indeksi sisältää kaikki muut MAKUn työläjit paitsi siltatyöt. Siinä ei ole mukana työntekijöiden ja työnjohdon palkkoja eikä välillisiä palkkoja. Sopimuksissa käytettyä vanhaa E-indeksiä tullaan jatkamaan ketjutamalla sitä M-indeksillä. K-indeksi on kalliorakennustöiden indeksi ilman työntekijöiden ja työnjohdon palkkoja ja välillisiä palkkoja ja S-indeksi on vastavasti laskettu sillanrakennustöiden indeksi.

Indeksin laadinnan taustaa, sen ratkaisuja ja painorakennetta koskevia laskelmia on selostettu Tilastokeskuksen käsikirjassa nro 32, Pirkko Hemmilä, Jouko Kankainen: Maarakennuskustannusindeksi 1990=100. Käsikirja sisältää myös esimerkkejä eri osaindeksien yhdistämisestä sekä indeksin käytöstä sopimuksissa.

Maarakennuskustannusindeksin työläjien kustannuskehitys

Ulkomaankaupan vaihtosuhte on laskenut kellutuksen jälkeen runsaat kolme prosenttia

Syksyn 1992 Suomen markkan kullutus päätöksen jälkeen tuontihinnat ovat nousseet syyskuuhun 1993 mennessä 12,5 prosenttia. Toukokuussa tuontihinnat olivat nousseet korkeimmillaan 14,3 prosenttia, mutta tämän jälkeen ne ovat hieman laskeneet.

Koneiden ja laitteiden sekä kulkuneuvojen tuontihinnat ovat nousseet kellutuksen jälkeen syyskuuhun 1993 mennessä 17–18 prosenttia, mineraalien hinnat 5,6 prosenttia, puutavaran ja puutuotteiden hinnat noin 10 prosenttia sekä öljytuotteiden hinnat noin 16 prosenttia. Joten eri tavararyhmien välillä on selkeitä kehityseroja.

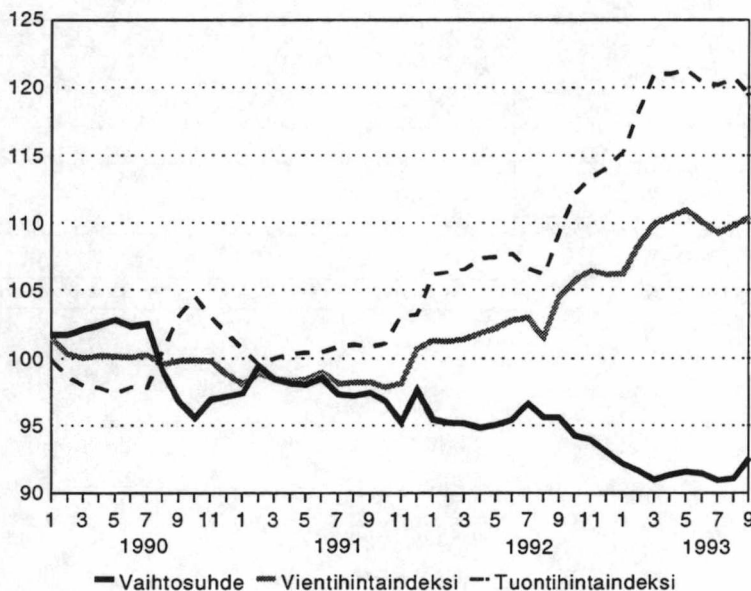
Vientihinnat ovat nousseet kellutuksen jälkeen 8,8 prosenttia. Koneiden ja laitteiden vientihinnat ovat nousseet 10,4 prosenttia sekä paperin ja kartongin vientihinnat 11 prosenttia. Sen sijaan selluloosan vientihinnat ovat laskeneet noin 12 prosenttia.

Erot tuonti- ja vientihintojen välillä sekä eri tavararyhmien välillä johtuvat mm. tavararyhmien laskutusvaluuttakorien eroavuuksista ja eroista raaka-aineiden

maailmanmarkkinahintojen kehityksessä. Esimerkiksi kansainvälinen raaka-aineiden dollaripohjaisia maailmanmarkkinahintoja mittaava HWWA-indeksi on laskenut vuoden 1992 elokuun jälkeen noin 16 prosenttia.

Ulkomaankaupan vaihtosuhte (vientihintaindeksi jaettuna tuontihintaindeksillä) on laskenut kellutuksen jälkeen syyskuuhun mennessä 3,2 prosenttia johtuen tuontihintojen voimakkaammasta noususta. Enimmillään vaihtosuhte oli laskenut kellutuksen jälkeen maaliskuussa, viisi prosenttia.

Tullihallitus laskee yksikköarvoindeksejä tuonnin ja viennin arvo- ja määrätietojen avulla. Tuonnin ja viennin yksikköarvoindeksi on hintaindeksi, joka mittaa yksikköarvohintojen mm. tuoteryhmien kilo- tai kappalehintojen kehitystä. Tilastokeskuksen tuonti- ja vientihintaindeksit eroavat Tullihallituksen indekseistä siten, että Tilastokeskuksen tuonti- ja vientihintaindeksissä hyödykkeiden hintoja seurataan pääsääntöisesti tarkimmalla laatutasolla, jolloin hyödykkeiden laaduissa tapahtuvat muutokset voidaan ottaa huomioon.

Vaihtosuhteen, vienti- ja tuontihintaindeksin 1990=100 kehitys

Indeksitaulukko

	III/93	Vuosimuutos %
Ansiotasoindeksi 1990=100*	109,3	0,8
Tuntipalkkaiset	106,2	0,1
Kuukausipalkkaiset	110,5	1,1
Teollisuus	109,5	1,3
Työntekijät	109,6	1,5
Toimihenkilöt	109,3	1,1
Talonrakennustyöntekijät	97,4	-3,1
Tukku- ja vähittäiskauppa	111,5	0,8
Kuljetus	109,2	0,8
Rahoitus	113,6	0,8
Kunta	112,2	1,5
Tuntipalkkaiset	109,3	4,0
Kuukausipalkkaiset	112,4	1,4
Valtio	108,3	1,0
Kuukausipalkkaiset	108,2	1,1
Yksityinen sektori	108,5	0,5
Tuntipalkkaiset	106,0	-0,1
Kuukausipalkkaiset	110,2	0,9
Reaaliansioindeksi 1975=100	127,1	-1,2
	II/93	
Asuntojen hintaindeksi 1983=100	137,0	-12,8
Pääkaupunkiseutu	124,2	-8,5
Muu Suomi	144,5	-14,7
Julkisten menojen hintaindeksi 1985=100*		
Valtiontalous	142,6	1,7
Kunnallistalous	148,8	1,6
	Lokakuu 1993	
Kuluttajahintaindeksi 1990=100	109,9	1,6
Ravinto	102,0	0,7
Asuminen, lämpö ja valo	98,6	-4,5
Liikenne	116,5	6,6
Elinkustannusindeksi 1951:10=100	1364	1,6
Rakennuskustannusindeksi 1990=100	101,0	0,8
Työpanokset	104,2	0,7
Tarvikepanokset	99,8	2,9
Tukkuhintaindeksi 1990=100	108,5	4,2
Kotimaiset tavarat	104,1	2,4
Tuontitavarat	118,0	7,9
Vientihintaindeksi 1990=100	110,7	4,8
Tuontihintaindeksi 1990=100	119,9	6,8
Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990=100	106,1	3,2
Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990=100	104,9	2,5
Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100	108,7	0,5
Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990=100	112,2	2,7

* Ennakkotieto

PL-PB 504
00101 Helsinki-Helsingfors

Postitus
2 Ik kirje

PMM
Sopimus
00100/693

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

Wages and salaries
1993:26

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Palkat:
Anna-Leena Wickstrand
Hinnat:
Arja Kinnunen
(90) 17 341

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

30 mk

ISSN 0784-8374
= Palkat
ISSN 0789-2462